



RESSÒ DE LA PARAULA

Fraternitat possible? (I)



Les primeres paraules de l'encíclica del papa Francesc, *Fratelli tutti*, em resulten d'una extraordinària importància. Tenen un to personal que ens suggereix l'inici d'una conversa o d'una xerrada. Ens hi explica l'experiència que li va suggerir la idea d'escriure una carta sobre la fraternitat universal. Precisament sobre «la fraternitat oberta a tots els éssers humans».

Aquesta experiència va ser, d'una banda, la trobada recent amb el Gran Imam Ahmad Al-Tayyeb, a Abu Dhabi. Aquesta trobada va donar lloc a la solemne declaració d'un principi compartit pels signants: que Déu «ha creat tots els éssers humans iguals en els drets, els deures i la dignitat, i els ha cridat a conviure com a germans entre ells». D'altra banda, potser estimulat per aquesta relació amb el món musulmà, li va venir a la ment el testimoni de qui sempre ha estat el seu gran inspirador, sant Francesc d'Assís, apòstol de la fraternitat.

Precisament el Papa cita (nota n. 4) un passatge de la vida de sant Francesc, segons la narració realitzada pel gran especialista en espiritualitat franciscana, Eloi Leclerc, en el seu llibre *Exili i tendresa*. És la trobada del sant amb el sultà Melik-el-Kamil en ple setge dels croats a la fortalesa de Damietta, al costat de la desembocadura del Nil («era l'any 1219, després de la vinguda del dolç Senyor a la terra»).

Aquest llibre i aquesta escena en concret, em van impressionar quan el vaig llegir per primera vegada fa anys. La meua impressió responia a una inquietud que llavors despertava en mi grans inter-



Sant Francesc davant el sultà d'Egipte Melik-el-Kamil, de Zacarías González Velázquez, al Museu del Prado

rogants sobre la fraternitat universal. Avui aquests interrogants segueixen vius. En poques paraules, podem dir que, tot compartint l'intens desig i la urgència d'aconseguir aquesta fraternitat, resten obertes preguntes fonamentals: és possible?; com pot ser-ho?; en què es fonamenta?; quin motiu pot estimular a tothom a afavorir-la?

El Papa incorpora unes paraules del llibre d'Eloi Leclerc, que no he aconseguit trobar en el text (potser perquè fa servir una edició diferent): «Només l'home, diu, que accepta acostar-se als altres en el seu moviment propi, no per a retenir-los en el seu, sinó per a ajudar-los a ser més ells mateixos, es fa realment pare». Què signifiquen aquestes paraules? Segons la narració, sant Francesc no tenia cap

més objectiu sinó el d'anunciar Jesucrist al sultà perquè es convertís, cregués, i així participés de l'amor que ens porta la pau, renunciant a la violència i la guerra. Es va presentar amb tota la seva pobresa i feblesa davant el sultà. Aquest, en veure la manera com el sant testificava la seva fe en Crist, la seva transparència, el seu estil autèntic, la seva senzillesa i pobresa, es va veure encisat i va arribar a sentir per ell una profunda simpatia. Tot i així va replicar, plantejant-li la gran qüestió: «Si és així, com és que els cristians lluiten contra nosaltres i, portats pel seu afany de poder i domini, no s'avenen a negociar?». Amb rostre profundament trist, va respondre el sant:

«Senyor, l'Amor no és estimat; l'Amor, en aquest món, continua estant crucificat.»

Sant Francesc no va cedir a entrar en discussions teològiques. No volia vèncer, sinó només testificar. Per això, en la seva segona trobada amb el sultà i la seva cort, es va mostrar disposat a passar la prova del foc, com a testimoni martiri. Naturalment ningú no estava disposat a acompanyar-lo, però el sultà li va oferir nombrosos i rics regals, que el sant va rebutjar amablement...

Tornant al campament, sant Francesc va dir al seu acompanyant, el germà Il·luminat: «El Senyor no ha volgut la nostra vida. No hem estat trobats dignes de sofrir pel seu nom». El seu intent d'anunciar la fe, que fructificaria en la fraternitat i la pau, havia fracassat.

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat



APUNTS PER A L'ANÀLISI

Fratelli tutti (Tots germans)

El papa Francesc ha publicat una nova encíclica sobre la fraternitat universal, *Fratelli tutti*. Recordem l'encíclica anterior, *Laudato Si'* (2015), que és un crit, alhora angoixat i ple d'esperança, sobre la situació de la terra i el canvi climàtic que amenacen el futur no gaire llunyà del nostre planeta, la «casa de tots».

Aquesta nova encíclica parla de la convivència d'homes i dones, de grups, pobles i països de la nostra humanitat. Es tracta de promoure un món en el qual tots els humans, de qualsevol llengua, sexe, cultura o religió, aprenguin a entendre's i a viure com a germans. El Papa parteix de la paràbola del bon samarità que tots coneixem. I pregunta: «Amb qui t'identifiques?» (64). Tots estem cridats a baixar de la nostra cavalcadura de superioritat i d'indiferència, i anar

pel camí de tots els altres, a superar l'allunyament, la por del diferent, el rebuig, l'acusació de l'altre i sentir-se germà de tots. El camí dels germans és l'acostament, l'acolliment, l'escolta, el diàleg. «Un camí de fraternitat, local i universal, només pot ser recorregut per esperits lliures» (25). I això, no només entre les persones individuals sinó, potser sobretot, entre els grups, els col·lectius, de manera que els «altres» ja no siguin ignorats, o sospitosos, o enemics, sinó que entrin en el cercle del «nosaltres», ampli fins a abraçar el món sencer on hi càpiga tothom, i constituir una veritable «família humana» (141).

Cal superar l'individualisme tancat que no ens fa més grans i més feliços; ens fa més petits i més aïllats. Sortir del nostre món per entendre i acollir l'altre,

això ens fa grans i madurs. D'aquí n'ha de sortir un món plural, policrom, on cadascú sigui respectat i alhora aprengui i aporti. Perquè «ningú no se salva sol, únicament és possible salvar-se junts» (16). Per això cal promoure una política que estigui veritablement al servei de la gent, amb diàleg sincer, acords multilaterals i pau social. I cal fer una Església oberta, acollidora, dialogant. Hem de fer aquesta tasca sobre l'únic fonament que pot donar als homes la seva veritable vida: tots som germans, fills del mateix Pare, que és la nostra Comunió i Vida eterna. El Papa llança un crit al cor de tots: «Convido a l'esperança, que ens parla d'una realitat que està arrelada en el profund de l'ésser humà» (55).

Mn. Gaspar Mora
Professor emèrit de la FTC

ECO DE LA PALABRA

¿Fraternidad posible? (I)

Las primeras palabras de la encíclica del Papa Francisco *Fratelli tutti*, me resultan de extraordinaria importancia. Tienen un tono personal que nos sugiere el inicio de una conversación o de una charla. En ellas nos explica la experiencia que le sugirió la idea de escribir una carta sobre la fraternidad universal. Precisamente sobre «la fraternidad abierta a todos los seres humanos».

Dicha experiencia fue, por un lado, el encuentro reciente con el Gran Imán Ahmad Al-Tayyeb, en Abu Dabi. Este encuentro dio lugar a la solemne declaración de un principio compartido por los firmantes: que Dios «ha creado todos los seres humanos iguales en los derechos, en los deberes y en la dignidad, y los ha llamado a convivir como hermanos entre ellos». Por otro lado, quizá estimulado por esta relación con el mundo musulmán, le vino a la mente el testimonio de quien siempre ha sido su gran inspirador, San Francisco de Asís, apóstol de la fraternidad.

Precisamente el Papa cita (nota n. 4) un pasaje de la vida de San Francisco, según narración realizada por el gran especialista en espiritualidad franciscana Eloi Leclerc en su libro *Exilio y ternura*. Es el encuentro del santo con el sultán Melik-el-Kamil en pleno asedio de los cruzados a la fortaleza de Damietta, junto a la desembocadura del Nilo («era el año 1219, después de la venida del dulce Señor a la tierra»).

Este libro y esta escena en concreto, me impresionaron cuando lo leí por primera vez hace años. Mi impresión respondía a una inquietud que entonces despertaba en mí grandes interrogantes sobre la fraternidad universal. Hoy esos interrogantes siguen vivos. En pocas palabras, podemos decir que, compartiendo el intenso deseo y la urgencia de lograr esa fraternidad, restan abiertas preguntas fundamentales: ¿es posible?; ¿cómo puede serlo?; ¿en qué se fundamenta?; ¿qué motivo puede estimular a todos a procurarla?

El Papa incorpora unas palabras del libro de Eloi Leclerc, que no he logrado encontrar en el texto (quizá porque usa una edición distinta): «Solo el hombre, dice, que acepta acercarse a otros en su movimiento propio, no para retenerlos en el suyo, sino para ayudarles a ser más ellos mismos, se hace realmente padre». ¿Qué significan estas palabras? Según la narración, San Francisco no tenía otro objetivo sino el de anunciar a Jesucristo al sultán para que se convirtiera, creyera, y así participara del amor que nos trae la paz, renunciando a la violencia y la guerra. Se presentó con toda su pobreza y debilidad ante el sultán. Éste, al ver la manera como el santo testificaba su fe en Cristo, su transparencia, su estilo auténtico, su sencillez y pobreza, se vio seducido y llegó a sentir hacia él una profunda simpatía. No obstante, replicó planteándole la gran cuestión: «Si es así, ¿cómo es que los cristianos luchan contra nosotros y, llevados por su afán de poder y dominio, no se avienen a negociar?». Con rostro profundamente triste, respondió el santo:

«Señor, el Amor no es amado; el Amor, en este mundo, sigue estando crucificado.»

San Francisco no cedió a entrar en discusiones teológicas. No quería vencer, sino solo testificar. Para lo cual, en su segundo encuentro con el sultán y su corte, se mostró dispuesto a pasar la prueba del fuego, como testimonio martirial. Naturalmente nadie estaba dispuesto a acompañarle, pero el sultán le ofreció numerosos y ricos regalos, que el santo rechazó amablemente...

Volviendo al campamento, San Francisco dijo a su acompañante, el hermano iluminado: «El Señor no ha querido nuestra vida. No hemos sido encontrados dignos de sufrir por su nombre». Su intento de anunciar la fe, que fructificaría en la fraternidad y la paz, había fracasado.

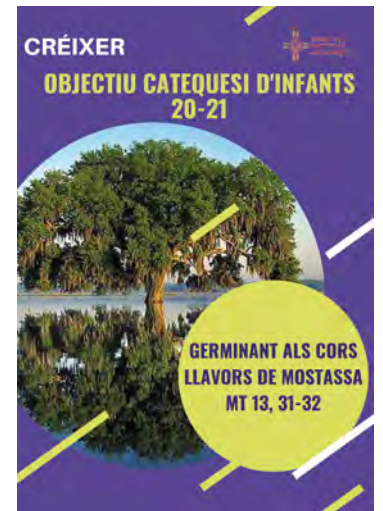
† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

Germinar als cors llavors de mostassa

Aquesta és la proposta de l'equip de la **Delegació de Catequesi** per al curs 2020-2021. Prenent com a referència la paràbola de Mateu 13,31-32, la catequesi d'infants en aquest temps de pandèmia es planteja com l'acció de fer créixer la petita llavor de mostassa en el nostre cor i en el dels nens i nenes, amb les seves famílies, que venen a catequesi. La delegada diocesana, Isabel Campany, ho explica amb aquestes paraules: «Amb confiança, posem la nostra esperança en Déu que mai no s'oblida de cap dels seus fills. Confiança també en els germans que pateixen i lluiten per a trobar remei a situacions de dolor i malaltia, i amb una fe de vegades petita pe-

rò que el Senyor cuida i alimenta amb la seva paraula i l'amor que sentim ben viu en el nostre cor.»

Amb responsabilitat, creativitat i dins de les possibilitats de les actuals circumstàncies, s'estan engegant les activitats catequètiques a les diverses parròquies de la diòcesi. Un enfocament que va prenent relleu és el d'incloure els pares i mares en el procés de formació. Un exemple n'és el projecte començat a la Catedral-Parròquia de Sant Llorenç, a Sant Feliu de Llobregat. Es diu «Catefamily» i vol implicar les famílies en la formació cristiana i el creixement en la fe dels mateixos pares, dels fills i dels catequistes que els acompanyen, en un camí conjunt on queda integrada la for-



mació cristiana i la litúrgia, ja que les sessions es realitzen en disabte tarda, acabant amb la participació a l'eucaristia parroquial.

El coratge d'un sí

Cada mes de novembre, les 10 diòcesis amb seu a Catalunya fan una pregària ininterrompuda per les vocacions al matrimoni, al sacerdot i a la vida religiosa. Cada cop més parròquies, famílies, comunitats religioses, persones particulars, s'uneixen en aquesta cadena de pregària. A la Diòcesi de Sant Feliu, els dies assignats són el 9, 19 i 29 de novembre.

A més de participar-hi individualment, hi ha moltes modalitats per fer-ho: com a família, com a parròquia, com a comunitat religiosa...

Al web www.cadenadepregaria.cat podeu inscriure-vos per participar en la cadena, a més de tro-



bar vídeos testimonials, guies i materials de pregària, etc.

El lema escollit enguany és «El coratge d'un sí». És cert que cal coratge per respondre sí a la crida de Déu, sigui quina sigui la vocació de cada cristià. Però tenim un bon exemple en la Mare de Déu. Enmig de la pandèmia que estem travessant, Maria de Natzaret apareix com la dona creient que fa possible, amb l'ajuda de Déu, transformar allò dolent de l'actual crisi en una oportunitat per a créixer i millorar. Tal i com el coratge del sí de Maria va fer possible l'Encarnació, el coratge d'aquell que diu «sí» a la

vocació, fa possible que el Regne de Déu s'obri més camí en aquest món.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC



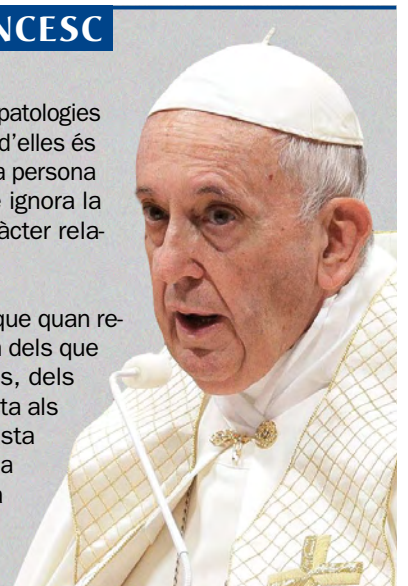
@Pontifex: «Hem nascut amb una llavor d'inquietud, inquietud per trobar la plenitud. El nostre cor, fins i tot sense saber-ho, té set de trobar-se amb Déu i el cerca, sovint per camins equivocats. Quan la nostra inquietud troba Jesús, comença la vida de gràcia» (12 d'agost).

@Pontifex: «Déu no ens escull per la nostra "habilitat", sinó precisament perquè som i ens sentim petits» (12 d'agost).

@Pontifex: «El coronavirus no és l'única malaltia que s'ha de combatre: la

pandèmia ha tret a la llum patologies socials més àmplies. Una d'elles és la visió distorsionada de la persona humana, una mirada que ignora la seva dignitat i el seu caràcter relacional» (15 d'agost).

@Pontifex: «Déu espera que quan resem també ens recordem dels que no pensem com nosaltres, dels que ens han tancat la porta als nassos, dels que ens costa perdonar. Només la pregària trenca cadenes, només la pregària aplanar el camí cap a la unitat» (15 d'agost).



Beatificacions a la vista

A la Sagrada Família de Barcelona i a la Seu de Manresa

En aquest mes de novembre tindran lloc a Catalunya dues celebracions de beatificació d'un jove i tres religiosos caputxins que van donar les seves vides en el context de la persecució religiosa del 1936:

- **Dissabte 7 de novembre, a les 11 h, a la Sagrada Família de Barcelona:** beatificació del màrtir **Joan Roig i Diggle**, natural de Barcelona i molt vinculat a la població del Masnou.
- **Dissabte 14 de novembre, a les 11 h, a la basílica Santa Maria de la Seu de Manresa:** beatificació dels frares caputxins Benet de Santa Coloma de Gramenet, Domènec de Sant Pere de Riudebitlles i Josep Oriol de Barcelona.

Beat en llatí vol dir «feliç», «benaurat». L'Església, en declarar una persona com a beata, reconeix en ella —de manera oficial— un model de vida i algú a qui acudir perquè intercedeixi davant Déu i en permet el culte públic. La condició d'haver patit martiri, d'haver sofert la mort per causa de la fe en Jesús, obre també la possibilitat del reconeixement com a «beat» d'un cristià. És el cas d'aquests quatre homes, a l'inici de la Guerra Civil del segle passat.

El papa Benet XVI va traslladar les cerimònies de beatificació, que habitualment es venien realitzant a Roma, a les diòcesis dels beatificats per tal d'apropar el seu testimoni a l'església local. En aquest cas, les dues celebracions seran presidides pel cardenal de Barcelona, Mons. Joan Josep Omella.

Joan Roig i Diggle

Va néixer el 12 de maig de 1917 a Barcelona i va morir la nit de l'11 al 12 de setembre de 1936 al Masnou. Era fill de Ramon Roig i Font, de Barcelona, i de Maud Diggle Puckering, nascuda a Barcelona, però filla d'anglesos. L'any 1934 la seva família es va traslladar a viure al Masnou, per qüestions econòmiques, i allà va créixer i madurar la seva fe, a l'escalf de la Parròquia de Sant Pere i amb el grup «Mar Blava», de la Federació de Joves Cristians de Catalunya. L'11 de setembre de 1936, Mn. Pere Llumà, el seu director espiritual, li confia l'Eucaristia



perquè pogués portar la comunió a alguns cristians del Masnou i «pel que pugui passar». Aquella mateixa nit va ser apressat i assassinat, no sense abans consumir el Cos de Crist, que li dona la força per afrontar amb serenitat i confiança el martiri.

La nit anterior a la beatificació, a les 21 h, es farà una vigília de pregària a la parròquia de la Concepció de Barcelona, on Joan Roig va ser batejat. La beatificació del 7 de novembre serà l'acte central del Pla Pastoral Diocesà de Barcelona i el X aniversari de la dedicació com a basílica menor de la Sagrada Família.

Els frares caputxins Domènec, Benet i Josep Oriol

Fra Domènec de Sant Pere de Riudebitlles és el nom de religiós de Joan Romeu i Canadell, nascut a Sant Pere de Riudebitlles el 1882. Va ser missioner a Amèrica Central durant 17 anys i després d'aquest període d'apostolat molt intens, retornà a Catalunya l'any 1930 força malalt i visqué la darrera etapa de la seva vida al convent de Manresa. Fou identificat i detingut com a eclesiàstic a casa d'uns parents on havia estat acollit i fou assassinat el 27 de juliol de 1936.

Fra Benet és el nom de religiós de Josep Domènech i Bonet, nascut a



Fra Domènec



Fra Benet



Fra Josep Oriol

Santa Coloma de Gramenet el 1892. Fundador dels «Amics del cant gregorià» i mestre de novicis a Manresa. Fou un caputxí modèlic, de tarannà

ascètic, i un exemple de vida consagrada que sabia exigir als seus novicis el seu progrés espiritual. Fou detingut el 6 d'agost del 1936 per uns

milicians que el torturaren i l'assassinaren el 7 d'agost de 1936.

Fra Josep Oriol de Barcelona és el nom de religiós de Jaume Barjau Martí, nascut a Barcelona el 1891. El pare Josep Oriol s'ordenà sacerdot el 1915 i es dedicà a la predicació, l'atenció al confessorari, la direcció espiritual i a la recerca històrica. Al juliol del 36 va trobar refugi en una casa veïna al convent i celebrava clandestinament la Santa Missa i visitava i administrava els sagraments. En una d'aquestes sortides fou descobert, detingut i assassinat a les afores de Manresa el 24 de juliol.

AGENDA

• **Amics de la música de Santa Magdalena.** Concert organitzat per aquesta associació d'Esplugues de Llobregat: 8 de novembre a les 18 h, als locals de l'Avenç, amb la participació del Trio Arcattia, format per Quim Tèrmens i Joan Morera, violins, i Lluís Heras, violoncel. Interpretació d'obres de Haydn i Beethoven.



LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

2. ■ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Lm 3,17-26 (o bé: Rm 6,3-9) / SI 129 / Jo 14,1-6]. Commemoració de tots els fidels difunts.

3. ■ Dimarts [FI 2,5-11 / SI 21 / Lc 14,15-24]. *Urgell:* □ Sant Ermengol (†1035), bisbe d'Urgell, patró secundari de la diòcesi. Sant Martí de Porres (1579-1639), rel. dominicà de Lima; sant Pere Almató, prev. dominicà i mr. a Indoxina (1861), nat a Sant Feliu Sasserra (Lluçanès); santa Sílvia, mare de Gregori el Gran; sant Malaquies (1094-1148), bisbe d'Armagh. Els innombrables màrtirs de Saragosa.

4. □ Dimecres [FI 2,12-18 / SI 26 / Lc 14,25-33]. Sant Carles Borromeu (1538-1584), bisbe de Milà, card.; sants Vidal i Agrícola, mrs.; sant Fèlix

de Valois, prev. cofund. Trinitaris (OSST, 1198); santa Modesta, vg.

5. ■ Dijous [FI 3,3-8 / SI 104 / Lc 15,1-10]. Sant Zacaries i santa Elisabet (o Isabel), pares de Joan Baptista; santa Àngela de la Creu, vg. i fund. Germanetes de la Creu a Sevilla. *Sant Feliu de Llobregat:* □ Beata Maria Ràfols i Bruna, rel. fund. Germanes de la Caritat de Santa Anna (HCSA, 1825), nascuda al Molí de Rovira (Vilafranca del Penedès). *Urgell:* □ Sant Martí de Porres.

6. ■ Divendres [FI 3,17-4,1 / SI 121 / Lc 16,1-8]. Sants Pere Poveda Castroverde i Innocenci de la Immaculada Canoura Arnau, prevere, i companys, màrtirs. Sant Sever, bisbe de Barcelona i mr. (633), sant Leonard, anacoreta; beata Josepa Naval i Gir-

bés, verge seglar, d'Algemesí (València).

7. ■ Dissabte [FI 4,10-19 / SI 111 / Lc 16,9-15]. *Lleida:* □ Beat Francesc Palau i Quer (Aitona, Segrià, 1811 - Tarragona, 1872), prev. carmelità, fund. Gns i Gnes. Carmelites (1860-1861). Sant Ernest, mr.; sant Florenç, bisbe d'Estrasburg (s. VII); santa Carina, vg. i mr.; sant Severí, mr.; sant Jacint M. Castañeda, prev. dominicà i mr. a Indoxina, nat a Xàtiva.

8. ■ Diumenge vinent, XXXII de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Sa 6, 13-17 / SI 62 / 1Te 4,13-18 / Mt 25, 1-13]. Santa Isabel de la Trinitat, vg. carmelitana; sants Sever, Severià, Carpòfor i Victorià, coneguts per «màrtirs coronats»; sant Deodat I, papa (615-618).

Tots Sants

COMENTARI

Els sants de la «porta del costat»



Avui, Tots Sants, és un dia d'una gran festa. No ens hauria d'amarar el record melangiós d'aquells parents o amics que han mort (els recordarem demà). Avui és un dia d'intensa joia. Recordem *la multitud tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar, gent de tota nacionalitat, de totes les races i de tots els pobles i llengües que estaven drets davant el tron i davant l'Anyell i cridant amb totes les forces: Hosanna al nostre Déu.* Abans ha parlat de *cent quaranta-quatre mil de totes les tribus d'Israel.* És un nombre simbòlic: representa tot el poble de Déu, el nou Israel obert a totes les nacions. Avui celebrem aquesta salvació que arriba a una multitud immensa de creients. Perquè no ens cenyim només als sants «oficials» sinó a tants homes i dones fidels a Déu al llarg de la seva vida, en circumstàncies de vegades molt difícils; homes i dones que tots nosaltres hem conegut, senzills i humils, «normals». Són els sants de «la porta del costat» dels que parla el Papa. Són els que han viscut com a *fills de Déu*, a la terra, però no han estat *reconeguts pel món*, més aviat oblidats i fins i tot perseguits, però que ara *són semblants a Déu perquè el veuen tal com és*, en el món nou de Déu Pare.

I l'Evangeli ens ensenya quin és el camí dels fills Déu; és el camí de les benaurances, el camí de la felicitat: estar sempre al costat dels *pobres*, dels qui *estan de dol*; són aquells que no tenen ànsia de ser més que els altres sinó que són senzills i pacífics, que només busquen la *justícia* com els assedegats busquen l'aigua. Són tots els qui no enganyen, *els nets de cor*, aquells que senten com a pròpies les alegries i les penes dels altres germans. I són *feliços* també, sí feliços aquells que són *perseguits per la justícia* o per la fidelitat a *Crist*. Tots aquests formen part de la immensa multitud dels salvats que viuen en aquell lloc on no hi ha dolor, ni sofriment, ni plors. Són aquests els sants que recordem avui. Ens esperen amb deler i ens indiquen el camí per arribar on són ells.

Mn. Jaume Pedrós

▶ Lectura de l'Apocalipsi de Sant Joan (Ap 7,2-4.9-14)

Jo, Joan, vaig veure un àngel que pujava de sol ixent i tenia la marca del Déu viu, i cridà amb totes les forces als quatre àngels que havien rebut el poder de fer mal a la terra i al mar: «No feu cap mal a la terra, ni al mar, ni als arbres, fins que hauréu marcat al front els servents del nostre Déu.» Llavors vaig sentir el nombre dels qui havien estat marcats: eren cent quaranta-quatre mil de totes les tribus d'Israel. Després vaig veure una multitud tan gran que ningú no l'hauria poguda comptar. Eren gent de tota nacionalitat, de totes les races, i de tots els pobles i llengües. S'estaven drets davant el tron i davant l'Anyell, vestits de blanc i amb palmes a les mans, i cridaven amb totes les forces: «Hosanna al nostre Déu, que seu al tron, i a l'Anyell.» I tots els àngels s'estaven drets al voltant del tron, dels ancians i dels quatre vivents, i es prosternaren davant el tron amb el front fins a terra, adorant Déu, i deien: «Amén. Lloança, glòria, saviesa, acció de gràcies, honor, poder i força al nostre Déu pels segles dels segles. Amén.» Llavors un dels ancians em va preguntar: «Aquests que van vestits de blanc, ¿qui són i d'on venen?». Jo li vaig respondre: «Senyor meu, vós ho sabeu». Ell em digué: «Aquests són els qui venen de la gran tribulació. Han rentat els seus vestits amb la sang de l'Anyell, i els han quedat blancs.»

▶ Salm responsorial (23)

R. *Aquests són els qui venen per veure-us de cara, Senyor.*

▶ Lectura de la primera carta de sant Joan (1Jn 3,1-3)

Estimats, mireu quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens reconeix com a fills seus, i ho som. Per això el món no ens reconeix, com no l'ha reconegut a ell. Sí, estimats: ara ja som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat com serem; sabem que quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és. I tothom qui té aquesta esperança en ell es purifica, tal com Jesucrist és pur.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu (Mt 5,1-12a)

En aquell temps, en veure Jesús les multituds, pujà a la muntanya, s'assegué i els deixebles se li acostaren.

Llavors es posà a parlar i els instruïa dient: «Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells. Feliços els qui estan de dol: vindrà el dia que seran consolats. Feliços els humils: són ells els qui posseiran el país. Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: vindrà el dia que seran saciats. Feliços els compassius: Déu els compadirà. Feliços els nets de cor: són ells els qui veuran Déu. Feliços els qui posen pau: Déu els reconeixerà com a fills. Feliços els perseguits pel fet de ser justos: el Regne del cel és per a ells. Feliços vosaltres quan, per causa meua, us ofendran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies: alegrareu-vos-en i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel.»

▶ Lectura del libro del Apocalipsi (Ap 7,2-4.9-14)

Yo, Juan, vi otro ángel que subía del oriente llevando el sello del Dios vivo. Gritó con voz potente a los cuatro ángeles encargados de dañar a la tierra y al mar, diciéndoles: —«No dañéis a la tierra ni al mar ni a los árboles hasta que marquemos en la frente a los siervos de nuestro Dios.» Oí también el número de los marcados, ciento cuarenta y cuatro mil, de todas las tribus de Israel. Después de esto apareció en la visión una muchedumbre inmensa, que nadie podría contar, de toda nación, raza, pueblo y lengua, de pie delante del trono y del Cordero, vestidos con vestiduras blancas y con palmas en sus manos. Y gritaban con voz potente: «¡La victoria es de nuestro Dios, que está sentado en el trono, y del Cordero!» Y todos los ángeles que estaban alrededor del trono y de los ancianos y de los cuatro vivientes cayeron rostro a tierra ante el trono, y rindieron homenaje a Dios, diciendo: «Amén. La alabanza y la gloria y la sabiduría y la acción de gracias y el honor y el poder y la fuerza son de nuestro Dios, por los siglos de los siglos. Amén.» Y uno de los ancianos me dijo: «Ésos que están vestidos con vestiduras blancas ¿Quiénes son y de dónde han venido?» Yo le respondí: «Señor mío, tú lo sabrás.» Él me respondió. «Éstos son los que vienen de la gran tribulación: han lavado y blanqueado sus vestiduras en la sangre del Cordero.»

▶ Salmo responsorial (23)

R. *Éste es el grupo que viene a tu presencia, Señor.*

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Juan (1Jn 3,1-3)

Queridos hermanos: Mirad qué amor nos ha tenido el Padre para llamarnos hijos de Dios, pues ¡lo somos! El mundo no nos conoce porque no lo conoció a él. Queridos, ahora somos hijos de Dios y aún no se ha manifestado lo que seremos. Sabemos que, cuando se manifieste, seremos semejantes a él, porque le veremos tal cual es. Todo el que tiene esperanza en él se purifica a sí mismo, como él es puro.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Mateo (Mt 5,1-12a)

En aquel tiempo, al ver el Jesús el gentío, subió a la montaña, se sentó, y se acercaron sus discípulos; y él se puso a hablar, enseñándoles: «Dichosos los pobres en el espíritu, porque de ellos es el reino de los cielos. Dichosos los que lloran, porque ellos serán consolados. Dichosos los sufridos, porque ellos heredarán la tierra. Dichosos los que tienen hambre y sed de la justicia, porque ellos quedaran saciados. Dichosos los misericordiosos, porque ellos alcanzarán misericordia. Dichosos los limpios de corazón, porque ellos verán a Dios. Dichosos los que trabajan por la paz, porque ellos se llamarán los Hijos de Dios. Dichosos los perseguidos por causa de la justicia, porque de ellos es el reino de los cielos. Dichosos vosotros cuando os insulten y os persigan y os calumnien de cualquier modo por mi causa. Estad alegres y contentos, porque vuestra recompensa será grande en el cielo.»